

Leena Koivisto
Muinaisjäännösten hoitoyksikkö

Ulvila Kaasmarkku Pikatienvarsi

5.6. 2003 sain Satakunnan Museoon Ulvilasta ilmoituksen, että Kaasmarkussa Tampereentien varressa on metsätöiden yhteydessä vahingoitettu hautaröykkiöitä. Kävin tarkastamassa ao. kohteen maanantaina 9.6. Kysymyksessä on Ulvilan Pikatienvarsi – nimellä tunnettu laaja röykkiöalue, joka sijoittuu Tampereentien varteen ulottuen tien kummallekin puolelle. Mj-rekisterin tietojen mukaan paikalla on 47 röykkiötä, joista osa matalia ja vaikeasti havaittavia. Alueella on sattunut vahinkoja metsätöiden yhteydessä aikaisemminkin.

Nyt käsitelty alue sijaitsee tien pohjoispuolella Anttilan tilalla, Rn:o 1:48, omistaja Matti Anttila, os. Leineperintie 29310 Kaasmarkku. Röykkiöt sijaitsevat melko lähellä tilan itärajaa, n. 30 – 50 m etäisyydellä metsätiestä, joka kulkee rajalinjaa. Yksi selvä iso röykkiö sijaitsee kauempana. Alueella on tänä keväänä tehty uudistushakkuu, jossa vanha kuusikko on kaadettu kokonaan. Hakkuun jälkeen suurin osa hakkuutähteestä on kasattu poisvietäväksi ja tämän jälkeen uudistusala on muokattu kevyesti auraamalla. Aurauksen yhteydessä röykkiöitä on vahingoitettu, lähinnä ulottamalla auraus liian lähelle, jolloin röykkiöiden reunat ja ns. lievekiveykset ovat rikkoutuneet.

Tarkastuksen jälkeen 9.6. ilmoitin vahingosta Lounais-Suomen metsäkeskukseen Juhani Soukaiselle, jonka kanssa sovittiin yhteisestä käynnistä paikalla.

11.6. paikalla olivat lisäksi Juhani Soukainen ja Jyrki Vuorenmaa L-S metsäkeskuksesta sekä maanomistaja Matti Anttila ja hänen puolisonsa. Tapaamisessa kävi ilmi seuraavaa: Maanomistaja oli itse ennen hakkuuta yhdessä Metsäliiton hankintamiehen kanssa merkinnyt röykkiöt sinisellä nauhalla, joka edelleen valtaosin ympäröi röykkiöitä. Anttilan mukaan röykkiöitä oli erittäin vaikea havaita vahvan puuston ja aluskasvillisuuden vuoksi, varsinkin niiden laajuutta oli lähes mahdotonta arvioida. Anttila kertoi saaneensa tiedon röykkiöistä isältään, hän ei muistanut koskaan saaneensa Museovirastosta varsinaista rauhoitusilmoitusta tai minkäänlaista karttaa rauhoitetusta alueesta. Itse hakkuu alueella on sujunut hyvin: puut röykkiöiden päältä on poistettu kuten myös hakkuutähde, eivätkä röykkiöt siinä vaiheessa ole vahingoittuneet. Hakkuun jälkeen uudistusalan muokkauksen on ohjeistanut Länsi-Satakunnan MHY. Muokkauksen suorittaja on pitänyt sinisiä nauhoituksia tarkkoina aluerajauksina ja tehnyt muokkauksen aivan nauhoja hipoen ja jopa hiukan nauhojen sisäpuolellekin ajaen ainakin muutamien kohdin. Tässä työssä osia röykkiöistä on tuhoutunut tai ainakin kiveystä on rikkoutunut. Aurausjäljet eivät ole kovin syviä, vain pintamaa on rikottu ja röykkiöidenkin kohdalla urat ovat n. 10 – 15 cm syviä.

Jyrki Vuorenmaalla oli mukanaan Lounais-Suomen metsäkeskuksen Museoviraston muinaisjäännösrekisterin tietojen pohjalta tulostama kartta, jossa röykkiöiden ympärille on merkitty aluerajaus. Kaikki nyt havaittavissa olevat röykkiöt eivät ole aluerajauksen sisäpuolella. Rikkoutuneita röykkiöitä on kuitenkin myös rajauksen sisään jäävällä alueella.

Porissa 19.6.2003

Leena Koivisto